

**Організація та порядок застосування повітряних суден
ДСНС до гасіння лісових пожеж у природніх екосистемах,
пошуку і рятування постраждалих**

Авіаційна техніка Спеціального авіаційного загону

Ан-26 використовуються як транспортні для перевезення мобільних оперативних груп, вантажів та рятувальників

Ан-32П використовуються для гасіння лісових пожеж, доставки і прицільного десантування парашутистів-пожежних, спеціального обладнання, спорядження і вантажів до місць пожеж та виконання пошуково-рятувальних робіт

Ан-30 використовуються як спеціальні для проведення розвідки, аерофотозйомки, перевезення вантажів та рятувальників

Гелікоптери Мі-8, ЕС225 LP, ЕС-145 використовуються для візуальної розвідки, проведення пошуково-рятувальних операцій, перевезення вантажів та рятувальників безпосередньо в районі надзвичайної ситуації, евакуація постраждалих, гасіння пожеж, аеромедичної евакуації

Основні тактико-технічні характеристики літака АН-32П

Основне призначення літака АН-32П – гасіння пожеж в природних екосистемах.
Літак може бути переобладнаний силами фахівців САЗ.

Екіпаж	4 чоловіка		
Максимальна злітна маса	29700 кг		
Максимальна посадочна маса	26400 кг		
Максимальна маса вогнегасної рідини	8000 кг		
Максимальна перегоночна дальність польоту	2496 км		
Кількість рятувальників	28 чоловік		
Максимальна маса вантажу	6700 кг		
Максимальна висота польоту	8100 м		
Максимально допустима швидкість літака	460 км/год		
Максимальний радіус дії при пожежегасінні від аеродрому базування	200 км		
Час заправки водою складає:			
з одного автомобіля	15 хвилин		
з двох автомобілів	8 хвилин		
Площа гасіння при зливі з двох баків одночасно	120 – 160 м	на	10 – 35 метрів
Площа гасіння при зливі з двох послідовно	240 – 320 м	на	10 – 25 метрів

Основні льотно-технічні характеристики вертольота Мі-8

Вертоліт Мі-8МТ призначений для візуальної розвідки, проведення пошуково-рятувальних операцій, перевезення рятувальників, вантажів у вантажній кабіні, а також вантажів на зовнішній підвісці, гасіння пожеж за допомоги ВЗП-5. Вертоліт Мі-8МТ обладнаний засобами зв'язку та навігації, які дозволяють виконувати покладені на нього завдання вдень та вночі в простих і складних метеорологічних умовах аеродромів та непідготовлених майданчиків.

Екіпаж	3 чоловіки
Маса пустого вертольота.....	7250 кг
Нормальна злітна маса	11 100 кг
Максимальна злітна маса.....	13000кг
Максимальне десантне навантаження	4000кг.
Максимальна кількість перевезених пасажирів	до 24 осіб.
Максимальна кількість поранених, перевезених на ношах	до 12 осіб.
Максимальна швидкість горизонтального польоту на висотах до 1000 м.....	250 км/год

Основні льотно-технічні характеристики вертольота EC225LP

Вертоліт EC 225 LP призначений для виконання авіаційних перевезень особового складу та вантажів, виконання авіаційних робіт з пошуку і рятування над сушею та водною поверхнею, у гірській місцевості з радіотехнічним і візуальним пошуком тих, що зазнали лиха, виконання авіаційних робіт з гасіння лісових пожеж за допомогою водозливного пристрою, виконання польотів з вантажем на зовнішній підвісці. Пілотажно-навігаційне обладнання вертольоту дозволяє виконувати польоти у простих та складних метеорологічних умовах вдень і вночі.

Екіпаж	2-3 чоловіки
Максимальна вага вертольоту	11000кг
Максимальна вага вантажу на зовнішній підвісці	3800кг
Максимальна вага на лебідці	272 кг
Максимальна дальність польоту.....	900 км
Максимальна кількість пасажирів	15 осіб
Максимальна швидкість горизонтального польоту	175 вузлів (323 км/год)

Основні льотно-технічні характеристики вертольота ЕС-145

Багатоцільовий вертоліт ЕС-145 "Єврокоптер" призначений для перевезення 8 пасажирів. Передбачена можливість встановлення різноманітних варіантів використання. Розроблені медичний, навчальний, патрульний та аварійно-рятувальний варіанти вертольота. На базі вертольоту ЕС-145 обладнується ППУ шляхом розміщення в салоні вертольота додаткових засобів зв'язку (радіостанцій наземного діапазону) та облаштуванням робочих місць.

Екіпаж	2-3 чоловіки
Максимальна вага вертольоту	3585кг
Мінімальна вага вертольоту	1750кг
Максимальна вага на лебідці	272 кг.
Максимальна дальність польоту.....	575 км
Максимальна кількість пасажирів	8 осіб.
Максимальна кількість поранених, перевезених на ношах	2 осіб.
Максимальна швидкість горизонтального польоту	150 вузлів (275 км/год)

«Порядок організації та застосування авіаційних сил та засобів для гасіння лісових пожеж»

(наказ МВС від 13.04.2017 № 311)

Основний документ, що визначає організацію та здійснення заходів з гасіння лісових пожеж із залученням пожежних літаків, вертольотів та безпілотних літальних апаратів, підготовки екіпажів повітряних суден до гасіння лісових пожеж, питання взаємодії органів управління та підрозділів ДСНС під час ліквідації надзвичайних ситуацій, пов'язаних з гасінням лісових пожеж із залученням авіації, методику пожежогасіння з використанням можливостей літаків, вертольотів та безпілотних літальних апаратів

Авіаційні сили та засоби залучаються до виконання завдань з гасіння лісових пожеж у разі:

1) виникнення лісової пожежі у зоні відповідальності територіальних органів ДСНС і загрози її переростання у НС - за письмовим зверненням керівництва територіального органу управління ДСНС, рішенням Голови, першого заступника Голови ДСНС;

2) виникнення НС регіонального і місцевого рівнів - на підставі аналізу надзвичайної ситуації, проведеного в ДСНС, територіальних органах ДСНС, або звернень керівників центральних і місцевих органів виконавчої влади, за рішенням Голови, першого заступника (заступника) Голови ДСНС;

3) введення режиму надзвичайного стану, оголошення окремих місцевостей зонами надзвичайної екологічної ситуації - за рішенням Голови ДСНС.

Основними завданнями авіації під час гасіння лісових пожеж є:

- 1) повітряна розвідка (моніторинг) лісових масивів та районів лісових пожеж, документування за періодами розвитку та забезпечення розвідувальною інформацією КГЛП;
- 2) управління та координація з вертольота ППУ МОГ авіаційних та наземних рятувальних сил під час гасіння лісової пожежі;
- 3) виконання авіаційних робіт з гасіння лісових пожеж літаками та вертольотами;
- 4) гасіння крайок горіння на окремих ділянках пожеж;
- 5) зменшення швидкості розповсюдження лісової пожежі шляхом зрошення смуги перед фронтом поширення вогню;
- 6) локалізація лісової пожежі до прибуття НПК;
- 7) зниження температури в осередку лісової пожежі (шляхом зливу води) для полегшення робіт НПК;
- 8) оперативна доставка до місця лісової пожежі особового складу НПК, обладнання та води (вогнегасних речовин);
- 9) повітряне десантування ПДК та пакетів пожежного спорядження до місць гасіння лісової пожежі;
- 10) доставка вертольотом з ВЗП води з найближчих водоймищ;
- 11) евакуація вертольотом потерпілих, НПК (людей) з району гасіння лісової пожежі.

Основними завданнями територіальних органів ДСНС під час гасіння лісових пожеж за участю авіації є:

- 1) визначення найбільш небезпечних напрямків розвитку лісової пожежі; визначення необхідної кількості особового складу, авіаційних сил та засобів, які необхідно залучити до гасіння лісової пожежі;
- 2) забезпечення заправки пожежних літаків водою в аеропортах за допомогою підвозу технічними засобами або від пожежних гідрантів;
- 3) визначення природних та штучних водоймищ для забору води вертольотами з ВЗП;
- 4) забезпечення заправки сертифікованим авіаційним паливом залученої авіаційної техніки;
- 5) уточнення порядку використання аеродромів та аеропортів, ЗПМ району застосування;
- 6) координація спільних дій сил реагування, їх матеріально-технічне забезпечення у процесі реагування на НС.

Рішення про застосування авіації для гасіння лісових пожеж з повітря можуть приймати:

Голова, перший заступник (заступник) Голови, директор Департаменту реагування на надзвичайні ситуації, начальник Управління авіації та авіаційного пошуку і рятування Державної служби України з надзвичайних ситуацій;

начальники територіальних органів ДСНС (за погодженням з вищезазначеними посадовими особами) - якщо авіація тимчасово перебазована в райони їхньої відповідальності для виконання пожежогасіння.

У всіх випадках залучення авіації до гасіння лісових пожеж посадовими особами, які мають на це право, даються доручення, де вказуються:

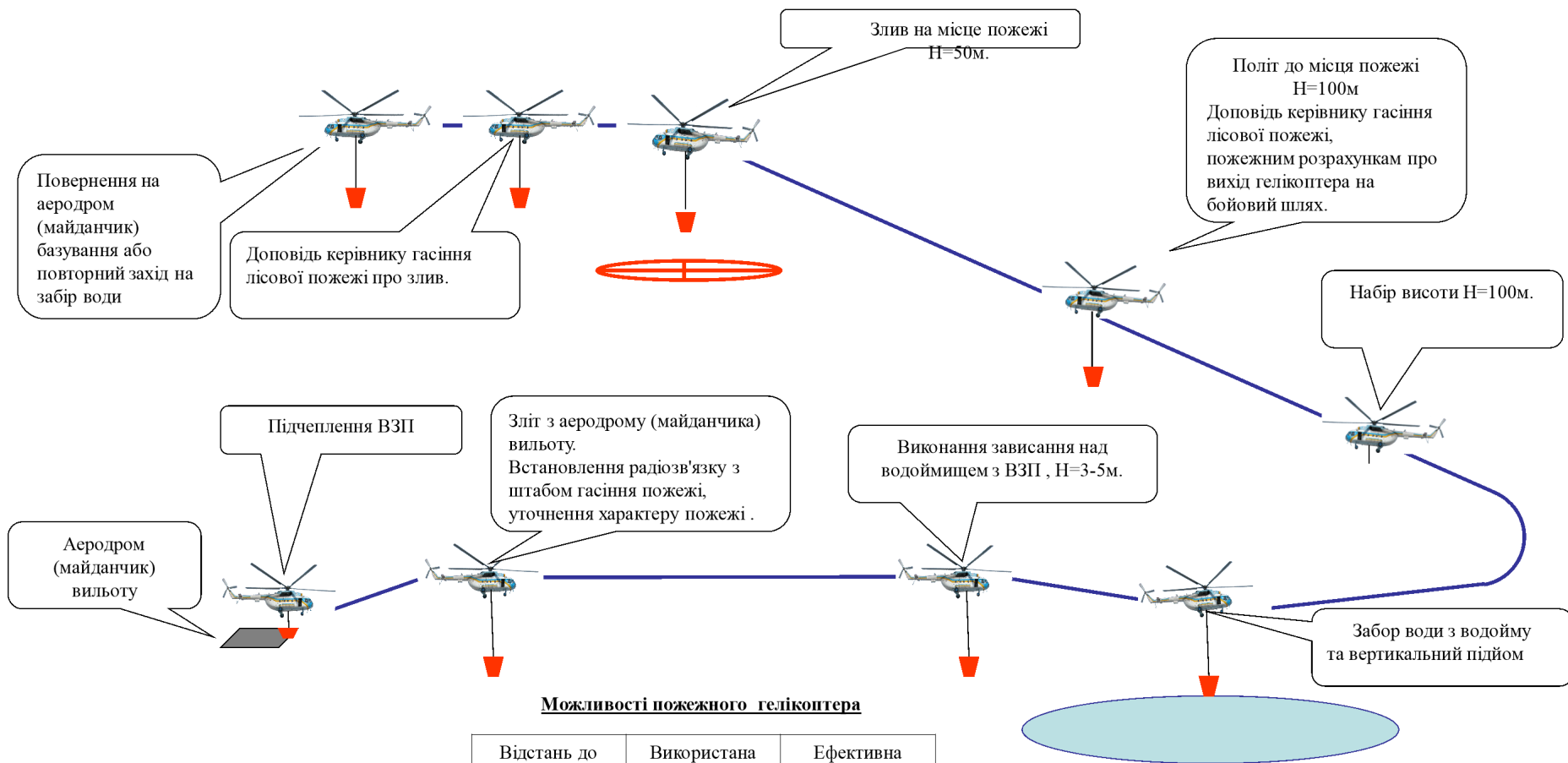
короткі висновки з оцінки обстановки;
завдання, аеродром (ЗПМ) базування та час готовності до дій;
порядок управління, взаємодії та виконання завдань авіацією;
порядок матеріально-технічного забезпечення;
інші необхідні дані.

Основними завданнями взаємодії авіації з наземними силами та засобами гасіння лісових пожеж є:

- 1) організація та здійснення постійної взаємної допомоги, зв'язку та обміну інформацією між різними за призначенням силами та органами управління, що залучаються до ліквідації лісових пожеж на території України;
- 2) проведення попередніх розрахунків і визначення складу, чисельності підрозділів взаємодіючих сил і засобів та пунктів управління ними, матеріальних засобів, які необхідно залучати для гасіння лісових пожеж;
- 3) встановлення порядку використання аеродромів та аеропортів, ЗПМ усіх центральних органів виконавчої влади для посадки вертольотів під час здійснення зазначених заходів;
- 4) координація спільних дій наявних сил та засобів, здійснення матеріально-технічного забезпечення залучених сил у процесі гасіння лісової пожежі (ліквідації наслідків НС).

ЦИКЛ ВИКОНАННЯ ПОЛЬОТНОГО ЗАВДАННЯ ГЕЛІКОПТЕРА МІ-8МТ ПРИ ГАСІННІ ПОЖЕЖІ

Можливості пожежного гелікоптера

Відстань до водоймища	Використана води за 1 годину	Ефективна площа гасіння
10 км	15 тон	3000 м²
20 км	9 тон	1800 м²

Основні правила вибору аеродромів базування та майданчиків при виконанні завдань пожежогасіння екіпажами вертольотів у районі застосування

Аеродроми базування вертольотів повинні визначатися якнайближче до району пожежі та відповідати наступним вимогам:

- клас аеродрому – будь-який згідно з класифікацією цивільної чи державної авіації;

- на аеродромі (майданчику) повинні бути засоби для заправки вертольота паливом, передбачені місця для харчування та відпочинку екіпажів;

- посадкові майданчики повинні відповідати вимогам Правил обладнання і позначення посадкових (вертолітних) майданчиків.

За рішенням керівника гасіння лісової пожежі або старшої посадової особи дозволяється здійснювати тимчасову посадку вертольота із самостійним підбором майданчика з повітря командиром екіпажу в заданому районі вдень у простих або складних метеоумовах згідно з рівнем підготовки командира.

**ЦИКЛ
ВИКОНАННЯ ПОЛЬОТНОГО ЗАВДАННЯ ЛІТАКА АН-32П ПРИ ГАСІННІ ПОЖЕЖІ**

Вихід на бойовий курс для гасіння пожежі висота 100 метрів.
Доповідь керівнику гасіння пожежі, пожежним розрахункам про вихід літака на бойовий шлях.

2 км до зливу
зниження до висоти 40м.

Доповідь керівнику гасіння пожежі
про злив.

Виконання польоту до аеродрому
підготовки літака до повторного вильоту.

Розвідка району пожежі
висота 600-300 метрів.

Доповіді про результати
розвідки осередка пожежі,
умови пожежегасіння.

Встановлення радіозв'язку з наземними розрахункам
отримання рекомендацій по гасінню пожежі.

Виконання польоту в район пожежі.
Встановлення радіозв'язку з штабом гасіння пожежі.

Зліг літака.

Аеродром поблизу району пожежі
для підготовки літака до польотів.

Варіанти заправки літака паливом та вогнегасною рідиною

Віддалення до району пожежі, км	100	150	200	250	300	350	400	450
Необхідна кількість палива, кг	1300	1600	1900	2300	2600	2900	3200	3500
Варіанти заправки ВНА, кг	8000			7000			6000	

Основні вимоги до аеродромів базування при виконанні завдань пожежогасіння екіпажами літаків Ан-32П у районі застосування

Аеродроми базування літаків Ан-32П повинні підбиратися на відстані не більше 150 км від району пожежі та відповідати наступним вимогам:

клас аеродрому за своїми можливостями повинен забезпечувати базування цивільних або державних повітряних суден, з довжиною злітно-посадочної смуги не менше 2 км;

злітно-посадкова смуга повинна бути підготовлена відповідно до вимог Настанови з аеродромної служби цивільної авіації або "Інструкції з експлуатації аеродромів державної авіації України».

Слід враховувати, що польоти з НВА, заправленими вогнегасною рідиною, дозволяється виконувати при температурі зовнішнього середовища не нижче +5° С.

Застосування мобільних груп реагування для пошуку і рятування постраждалих під час виникнення лісових пожеж

Для оперативного виконання пошуку та рятування, надання допомоги особам, які потрапили або можуть потрапити в небезпечну зону лісової пожежі, в авіаційних частинах ДСНС створюються нештатні мобільні групи реагування (МГР).

МГР складається із складу авіаційних рятувальників ДСНС, допущених до авіаційних робіт з пошуку і рятування (далі - АРПР), які успішно закінчили курси цільового призначення із спеціальної пожежної підготовки і за результатами участі в щорічних тренувальних зборах із гасіння лісових пожеж та віддані наказом командира авіаційної частини ДСНС до виконання обов'язків у складі МГР.

Рятувальники МГР виконують завдання в захисному спорядженні, з індивідуальними засобами гасіння пожеж та рятувальним майном та використовують для прибуття до місця гасіння лісової пожежі спеціальні авіаційні засоби.

У разі виникнення небезпечної ситуації, що підтверджується інформацією за результатами наземної та повітряної розвідок, КГЛП приймає рішення щодо залучення вертольотів Мі-8МТ, ЕС225LP для доставки та висадки МГР у визначений район. У разі необхідності доставки МРГ на великі відстані можливо залучення літаків Ан-26, Ан-32П для виконання парашутного десантування.

Доставка МГР може здійснюватися за допомогою вертольотів Мі-8МТ, ЕС225LP в один із зазначених способів:

- посадковим способом на підібраний з повітря майданчик;
- безпарашутним десантуванням за допомогою бортових лебідок і спускових пристроїв;

- парашутним способом із використанням парашутних систем типу «крило».

Подальші дії МГР щодо евакуації постраждалих із небезпечних місць координуються старшим МГР залежно від обстановки в районі лісової пожежі та за допомогою радіозв'язку (частота 123,1 МГц) з КДА ППУ та екіпажем вертольота, що виконав десантування.

Дякую за увагу!

